

Aan College ter:	bespreking	d.d. 27 maart 2019
Eerder behandeld:	in MT danwel intern afgestemd	d.d. 12 maart 2019
Notitie-opsteller:	5.1.2.e Woo, 5.1.2.e Woo, 5.1.2.e Woo	Publiceren in Kennisportaal: Ja, notitie en bijlage(n)
Bijlagen:	4	Vul evt. titel bijlage(n) in.
Akkoord Secretaris:		Consultatie: Nee

C-323.1.9 Notitie stand van zaken omwonenden

Aanleiding

Op het vlak van omwonenden vinden veel ontwikkelingen plaats. In het Algemeen Overleg in de Tweede Kamer van 24 april wordt over omwonenden gesproken. In deze notitie wordt een overzicht gegeven van actuele ontwikkelingen waarover Ctgb door departementen gevraagd is te adviseren. Dit betreft Rapport Westerveld en het Onderzoek bestrijdingsmiddelen en Omwonenden (OBO). Het secretariaat heeft appreciaties opgesteld, die ter bespreking aan het College worden aangeboden. Als inleiding op de bespreking wordt een presentatie gegeven over de risicobeoordeling van omwonenden.

Rapport Westerveld

Recent verschenen de resultaten van een grond- en gewasonderzoek dat door een burgerinitiatief in Westerveld (Drenthe) was uitgevoerd, waar omwonenden van lelie- en overige bloembollenteelt zich zorgen maken over de aangetroffen residuen van gewasbeschermingsmiddelen en biociden. Het rapport Westerveld bestaat uit een lijst met meetgegevens en achtergrondinformatie, die is gegeven op de website van het burgerinitiatief 'Metten is weten' <https://www.metenweten.com/onderzoek>. Het secretariaat heeft een appreciatie voorbereid, zie bijlage 1, die ter bespreking wordt aangeboden aan het College.

OBO

Een consortium van diverse kennisinstituten en organisaties heeft in opdracht van de ministeries van I&W en LNV een studie uitgevoerd naar de blootstelling van omwonenden. Dit heeft geresulteerd in OBO, waarvan de concept rapportage is bijgevoegd in bijlage 2. Het secretariaat heeft een appreciatie voorbereid, zie bijlage 3, die ter bespreking wordt aangeboden aan het College. De appreciatie wordt onderdeel van een advies aan de departementen dat in gezamenlijkheid met RIVM wordt opgesteld.

De appreciatie wordt mogelijk na de Collegevergadering nog bijgesteld naar aanleiding van:

- het beschikbaar komen van de definitieve rapportage. Mogelijk heeft het consortium wijzigingen aangebracht in de formulering van de bevindingen en conclusies.
- het beschikbaar komen van verslagen van afstemmingsoverleggen tussen RIVM, WUR en Ctgb. In deze overleggen is aanvullende informatie gewisseld, die het secretariaat heeft gebruikt als onderbouwing van de appreciatie. Naar verwachting komen deze verslagen in aanloop naar het College beschikbaar. Mogelijk dat formulering in het verslag aanleiding is om de appreciatie bij te stellen.

Ter illustratie in bijlage 4 resultaten toegevoegd voor omwonendenbeoordeling met het EFSA model voor toegelaten middelen op basis van de vijf stoffen gemeten in urine binnen OBO. Deze resultaten zijn indicatief voor omwonendenresultaten gevonden met het EFSA OPEX model, welke over het algemeen vrij laag zijn.

Appreciatie gezondheidsverkenning als achtergrondinformatie

Het RIVM heeft in samenwerking met Universiteit Utrecht en NIVEL een gezondheidsverkenning uitgevoerd onder omwonenden van landbouwpercelen, waarvan in juli 2018 het rapport is opgeleverd. Er zijn geen duidelijke verbanden gevonden tussen gezondheid en nabijheid van landbouwpercelen en lijkt het dat mensen met veel landbouwareaal dichtbij huis iets gezonder zijn dan mensen die weinig landbouw in de omgeving hebben. Het rapport maakt wel melding van een mogelijke toename in sterfte aan luchtwegaandoeningen bij maïspancelen waarbij het niet duidelijk is of gewasbeschermingsmiddelen de oorzaak zijn of andere factoren zoals fijnstof, aangezien het onderzoek niet gekeken heeft naar feitelijke blootstelling aan gewasbeschermingsmiddelen. De uitkomsten van dit rapport geven geen directe aanleiding tot zorg. De eerder door Ctgb opgestelde appreciatie van de gezondheidsverkenning is in bijlage 5 als achtergrondinformatie opgenomen.